

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Місцеві фінанси»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Рік навчання 2 ст , семестр 4

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

 Олійник Лариса Анатоліївна

 Oliynik_Larisa@ukr.net

 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1933>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Місцеві фінанси» забезпечує теоретичну підготовку та набуття і закріплення практичних навичок щодо закономірностей у сфері фінансових відносин місцевих органів влади, використання місцевих фінансів, як одного з дійових важелів економічної політики місцевих органів самоврядування. Метою дисципліни є надання і поглиблення знань студентів з питань сутності й ролі місцевих фінансів у розвитку економічної та соціальної інфраструктури адміністративно-територіальних одиниць, бюджетного процесу на регіональному рівні.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК01. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

ФК02. Здатність опанувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК07. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК08. Здатність формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК09. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування та брати відповідальність за них.

ФК10. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Планувати та управляти часом у професійній діяльності.

ПРН 2. Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 3. Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

ПРН 4. Проводити дослідження на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ПРН 5. Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації державною та іноземними мовами.

ПРН 6. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 7. Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.

ПРН 8. Виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі під керівництвом лідера.

ПРН 9. Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефаківцям у фінансовій області.

ПРН 10. Дотримуватися професійних етичних стандартів.

ПРН 11. Діяти соціально-відповідально та громадянськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності.

ПРН 12. Застосовувати емпатію, вербальні та невербальні інструменти у міжособистісному спілкуванні і демонстрації власних результатів.

ПРН 13. Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади й закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

ПРН 14. Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

ПРН 15. Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових систем, оцінювати їх взаємозв'язки з національною та світовою економіками.

ПРН 16. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ПРН 17. Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами фінансових систем.

ПРН 18. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 19. Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів.

ПРН 22. Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

ПРН 23. Формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 24. Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 25. Виконувати професійні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування у міжнародному контексті.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 семестр				
Модуль 1. Організація місцевих фінансів, місцеві бюджети, фінансове вирівнювання				100
Тема 1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів	2/2	знати: принципи організації і структуру місцевих бюджетів; цілі, завдання, порядок бюджетного регулювання на місцевому рівні. вміти аналізувати та планувати доходи і видатки місцевих бюджетів розуміти порядок формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	<i>Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання</i>
Тема 2. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	2/2			
Тема 3. Формування дохідної бази місцевих бюджетів	4/2			
Тема 4. Система видатків місцевих бюджетів	4/2			
Тема 5. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання місцевих	2/2			

бюджетів		самоврядування використовувати формульний підхід для визначення обсягу між- бюджетних трансфертів		<i>я в eLearn.</i>
Модуль 2. Бюджетний процес на місцевому рівні, фінансова політика та управління місцевими фінансами, фінансова діяльність підприємств місцевого господарства				100
Тема 6. Бюджетний процес на місцевому рівні	2/2	знати: етапи формування і виконання місцевих бюджетів; процес казначейського обслуговування місцевих бюджетів; систему виконавчих органів влади; вміти пояснювати закономірності у сфері фінансових відносин держави, місцевих органів влади, комунальних господарств та населення; аналізувати і планувати доходи і видатки підприємств житлово-комунального господарства; оцінювати ефективність використання бюджетних коштів на місцевому рівні	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	<i>Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i>
Тема 7. Фінанси підприємств комунального господарства	2/2			
Тема 8. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу	2/2			
Тема 9. Фінансова політика місцевих органів влади	2/2			
Тема 10. Управління місцевими фінансами в Україні	2/2			
Тема 11. Світовий досвід організації місцевих фінансів	2/2			
Всього за 4 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
2. Власюк Н.І., Мединська Т.В., Мельник М.І. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ: Алерта, 2011. 328 с.
3. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» №79-VIII від 28.12.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-19#Text>
4. Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
5. Конституція України. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text <https://nubip.edu.ua/node/17325>. Електронна бібліотека НУБіП України
6. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
7. Негода Ю.В., Олійник Л.А. Місцеві фінанси: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 425 с.
8. Негода Ю.В., Олійник Л.А. Місцеві фінанси: навч. посіб. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 300 с.
9. Податковий кодекс України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1997 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
11. Сучасна бюджетна система https://www.ibser.org.ua/sites/default/files/170x240_preview_0.pdf
12. Анатолій Круглашов, Василь Бурега Здобутки і труднощі в реалізації децентралізації влади в Україні. Аспекти публічного управління. Том 9. № 2. 2021
13. Анатолій Ткачук: Бачення та поради на непростий 2021-й. Реанімаційний пакет реформ: веб-сайт. URL: <https://rpr.org.ua/news/anatoliy-tkachuk-bachennia-ta-porady-na-neprostyuu-2021-y/>.
14. Бечко П.К., Ролінський О.В. Місцеві фінанси. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 192 с.
15. Бюджети громад: Парламент прийняв в цілому законопроект №5600 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень». URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14308>
16. Бюджетна децентралізація: ключові виклики та досягнення. Економічна правда: веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/07/24/663318/>.
17. Бюджетна система: тенденції розвитку. URL: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf
18. Бюджетний менеджмент : підруч. / за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 532 с.
19. Владимиров К.М., Чуйко Н.І., Рогальський О.Ф. Місцеві фінанси: навч. посіб. Херсон: Олдіплюс; 2006. 352 с.
20. Данилишин Б. М. Децентралізація управління в Україні: з чого почати? Контракты UA. 2014. 17.10. URL: <http://kontrakty.ua/article/82116>
21. Титарчук І.М., Негода Ю.В. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. К.: Компринт, 2017. 305 с.
22. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
23. Закон України «Про місцеві вибори» від 14.07.2015 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/595-19>
24. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
25. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільного приєднання територіальних громад» від 09.02.2017 р. URL:

- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1851-19>
26. Кириленко О.П. Місцеві фінанси: Навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2004. 140с.
 27. Гапонюк М.А., Яцюта В.П., Буряченко А.Є., Славкова А.А. Місцеві фінанси: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2002. 184 с.
 28. Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів від 12.09.2012 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12>
 29. Постанова Верховної Ради України № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів» від 17.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20#Text>
 30. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15.07.1997 р. Відомості ВРУ. 1997. № 38. С. 36–78.
 31. Рева Т.М., Ковальчук К.Ф., Кучкова Н.В. Місцеві фінанси. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 208 с.
 32. Стігліц Джозеф Е. Економіка державного сектора: пер. з англ. К.: Основи, 1998. 854с.
 33. Сунцова О.О. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 560 с.
 34. Сучасні інструменти фінансового планування: навч. посіб. / І. Ф. Щербина, В. В. Зубенко та ін./ за ред. І. Ф. Щербини; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження», USAID. К.: Нора-друк, 2012. 128 с.
 35. Електронна бібліотека НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
 36. Офіційний веб-сайт асоціації міст України. URL: <https://www.auc.org.ua/>
 37. Офіційний веб-сайт Верховної ради України. URL: Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
 38. Офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад. URL: <http://uaror.org.ua/>
 39. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
 40. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/>
 41. Офіційний веб-сайт Української асоціації районних та обласних рад URL: <http://uaror.org.ua/>
Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>